

VILLSVINSEMINAR

19.11.25

Thon Hotel Halden

VILLSVINPROSJEKTET



Glommen
Mjøsen
Skog



NORGES
BONDELAG



UTMARKS
FORVALTNINGEN

Velkommen

Finn Erlend Ødegård
Norges Bondelag

VILLSVINPROSJEKTET



Utbrudd av afrikansk svinepest i Norge – Hvem gjør hva?

Solfird Åmdal og Ingeborg S. Wathne

HK seksjon dyrehelse, Mattilsynet

VILLSVINPROSJEKTET



Villsvinseminar

Halden 19.11.25

Solfrid Åmdal
Ingeborg Slettebø Wathne
HK Seksjon Dyrehelse

08.05.2024

SMITTAD ZON ALL GRINDEN STÄNGD

På grund av ett utbrott av afrikansk svinpest hos vildsvin är stängsel uppsatt för att hålla vildsvinen kvar inom området, samt för att inga nya vildsvin ska komma in. Detta för att minska spridningen av sjukdomen.

Särskilda restriktioner gäller inom området, gå in på www.jordbruksverket.se/afrikansksvinpest för mer information. Om du bryter mot restriktionerna kan du få böter eller fängelse.

Om du ser någon skada på stängslet ber vi dig kontakta oss på www.jordbruksverket.se/stangselskador

 Follow the QR code for information in other languages

Om stängsel och restriktioner är fattat med stöd av epizootilagen (1999:657).


Jordbruks
verket

Hva skal vi snakke om i dag?

- Utbrudd av ASP hva gjør vi
 - Hvem blir involvert
 - Hvem har ansvar
 - Hvilke tiltak iverksettes
-
- Planlagte tiltak i tråd med tillegg til handlingsplan mot villsvin
 - Villsvinkjøtt og omsetning
 - Håndtering av slakteavfall



Afrikansk svinepest

- Svært alvorlig virussykdom – de fleste syke dyr dør
- Kun på svin og villsvin
- Ingen vaksine i sikte
- Fører til store dyrelidelser og økonomiske tap i svinenæringen
- Inngripende tiltak på ferdsel i natur i lang tid (for å hindre smittespredning)



Hvem blir involvert

Departementer- offentlige etater

Landbruks og matdepartementer
Klima og miljødepartementet
Mattilsynet
Miljødirektoratet
Landbruksdirektoratet
Veterinærinstituttet

Lokale myndigheter

Tilsynsdivisjon Landdyr Mattilsynet
Kommunal forvaltning
Fylket- statsforvalteren?

NGO

SNO

Norskog

NMBU

Norsk jeger og fiskerforbund

Den norske veterinærforening

Biocirk

Animalia

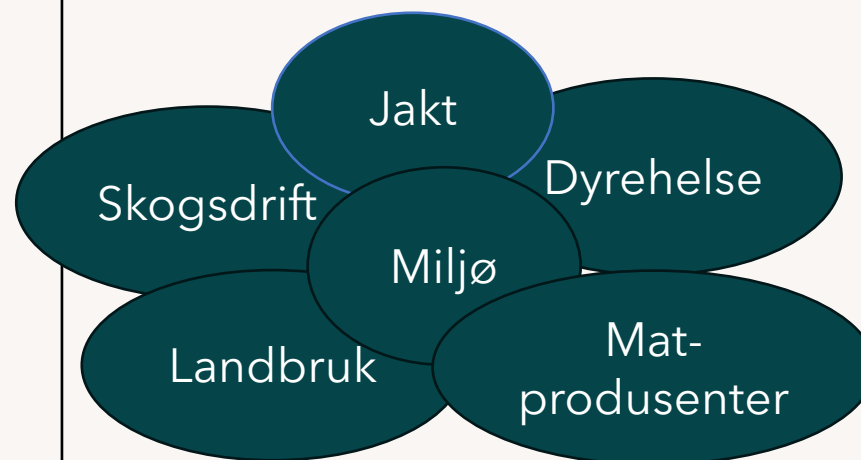
Bondelaget

KLF

Nortura

Felleskjøpet

Fiskå Mølle



Roller og ansvar ved et ASP utbrudd

Alle har et ansvar for å melde fra!

Operasjonell
Ekspertgruppe
ASP

Mattilsynet – ansvar for beredskap, risikohåndtering og tiltak mot dyresjukdommer.

Veterinærinstituttet – Forvaltningsstøtte: risikovurdering, analysere prøver, overvåkningsprogram

Miljødirektoratet, SNO – Ansvar for vern av ville dyr og fugler, bestandsovervåkning.

NINA – En uavhengig faglig rådgiver til Miljødirektoratet.

Landbruksdirektoratet.
-Viltmyndighet for høstbare viltressurser

Fylke, Statsforvalter, kommune – regional/lokal myndighet og samarbeidspart

Landbruks- og skognæringen

Jegere – Viktig medspiller

Hvilke tiltak iverksettes – påvisning villsvin?

Innføring av en infisert område/sone

- Avsperring (gjerder) , kadaversøk og nedskyting av villsvin i og utenfor infisert område
- Forbud mot ferdsel i området
 - Skogbruk, jordbruk, annen næringsvirksomhet som turisme
 - Jakt på alle arter, bær- og soppsanking
 - Turgåing utenfor vei med fast dekke (inkl. lufting hund, orienteringsløp, skiløp mm.)
- Strengt regler for svinehold
 - Forbud mot å holde svin utendørs, evt. dobbel inngjerding
- Forbud mot fôring med vekster fra området uten at de er lagret i 3 mnd
- Tillatelse for å sende dyr ut av eller inn i infisert område

Langvarige tiltak

- Ved et enkelt utbrudd i et svinehold kan restriksjonene oppheves etter 3 mnd. Hvis det ikke er mistanke om spredning til villsvin
- Ved utbrudd hos villsvin: 1-2 år

Tiltakene vil berøre deg og alle rundt deg

- Forbud mot all typer ferdsel:
 - Jakt
 - Skogstur, sopptur, plukke bær
 - Skogsdrift, osv.
- Tiltakene vil bli langvarige



Det skal være trygt å spise villsvinkjøtt

Mattilsynets øverste mål: Sikre helsemessig trygg mat og trygt drikkevann.



Villsvinkjøtt- trikiner er en fare

Ingen funn på over 30 år → likevel kontroll av **alle svin** på slakteri.

Hvorfor? Trikinose er en alvorlig sykdom hos mennesker.



Bilde: Pixabay

Regelverket endres i 2026 for å sikre folkehelsen!

=

Krav til trikinundersøkelse ved tilfeldig omsetning.



Bilde: Pixabay

Salmonella i villsvin – økt i 2025

År	Antall prøver	Salmonella -alle typer	%	Salmonella Typhimurium	%
2020	183	9	4,9	5	2,7
2021	287	13	4,5	1	0,3
2022	208	3	1,5	0	1,4
2023	362	8	2,2	1	0,2
2024	354	11	3,1	5	1,4
2025*	369	29	7,9	20	5,4

* Til og med 31.10.2025.

Mattilsynet er i dialog med departementene (LMD og HOD) om salmonellaprøver på villsvin bør bli et krav i regelverket.

LMD = Landbruks- og matdepartementet, HOD = Helse- og omsorgsdepartementet

Hva kan du gjøre med dyret du har skutt?

Levere til et viltbehandlingsanlegg

- Skrotten kontrolleres av Mattilsynet, inkl. trikinundersøkelse
- Kjøttet kan selges i hele EU.

Tilfeldig omsetning

- Omsetning er både salg og det å gi bort kjøtt.
- Tilfeldig omsetning er ikke *planlagt* og skjer ikke *regelmessig*.
 - Jeger kan ikke annonsere slikt salg/gi bort, verken på sosiale medier eller på annen måte.
 - Eksempel: Når du gir bort eller selger til venner, naboer, familie etc.
- I dag = ikke krav til trikinundersøkelse → i 2026 = krav til trikinundersøkelse

Privat bruk

- Privat bruk = i eget hus og hjem, til de du bor sammen med, det du serverer.
- Utenfor Mattilsynets forvaltningsområde → ikke noe regelverkskrav.



Bilde: Pixabay

Feltkontrollordning- ikke avklart for villsvin

Hva innebærer en slik ordning?

- Jeger utdannes i
 - hygiene -bl.a god hygienisk praksis, avhudning, uttak av indre organer, hygienisk transport etc.
 - mikrobiologi -lære om aktuelle parasitter, bakterier etc.
 - patologi -lære om hvordan friske organene ser ut, for å kunne avgjøre om dyret er friskt eller ikke.
- Jeger får ansvar for den første vurderingen av dyrets indre organene. (Gjøres normalt av Mattilsynet.)
- Jeger kan selge til for eks. restaurant og matbutikk.

I løpet av 2026 → Mattilsynet + departement (LMD og HOD) vil se nærmere på om dette kan være en mulig vei å gå.

Håndtering av slakteavfall ved jakt på vilt.

Slakteavfall fra viltlevende dyr som er felt under jakt i sitt habitat og ikke mistenkes å ha smittsom dyresjukdom

- Miljøregelverk: Forurensningsloven

Slakteavfall fra viltlevende dyr som er felt under jakt, som mistenkes å ha en smittsom dyresjukdom.

- Animaliebiproduktregelverket, dvs. Forordning (EU)1069/2009
- Katetgori 1 -materiale
- Krav om bearbeiding i et kat.1 anlegg eller avhendes ved forbrenning i godkjent avfallsforbrenningsanlegg.
- Biosirk eneste bearbeidingsanlegg som kan håndtere dette materialet pr i dag.

Godtgjørelse til jegere og grunneiere

- En huskeliste

Husk: skriv alltid **løpenummer** på prøven som er sendt inn til Veterinærinstituttet

Jeger

Har du ikke organisasjonsnummer.

- Bruk skjema lønn og godtgjørelser.
- Du blir da **trukket** 50% i skatt.

Har du organisasjonsnummer.

- Send faktura - du får utbetalt mva.

Grunneier

- Bruk skjema for grunneier eller send inn faktura.
- Er du både grunneier og jeger må du enten
 - sende inn to skjema, eller
 - Sende inn en faktura med spesifisering for jeger og grunneier. Da må du ha organisasjonsnummer.

Utbetaling som lønn: Jegere utbetales 12. hver mnd.
Utbetaling med faktura: Utbetales når vi godkjenner fakturaen

Meld fra til Mattilsynet dersom du oppdager syke, skadde eller døde villsvin

- Tlf. 22 40 00 00 hele døgnet
- 4000 kr i godtgjørelse for meldinger som fører til at vi får tatt prøver



Food and
Veterinary Service
Republic of Latvia



Skal du jakte villsvin eller annet i utlandet?

Ikke ta med smitte hjem!

- [Råd til deg som skal jakte i utlandet | Mattilsynet](#)
- Forbudt å ta med svinekjøtt og villsvinkjøtt ut fra områder med restriksjoner for afrikansk eller klassisk svinepest.



Spørsmål?

21.11.2025

Informasjon på mattilsynet.no

Afrikansk svinepest

Afrikansk svinepest er en sykdom som rammer svin. Hvis du har Afrikansk svinepest mistanke om sykdommen, eller den er påvist, skal du melde fra til Mattilsynet umiddelbart.

 Abonner på nyhetsbrev

! Status

Afrikansk svinepest påvises jevnlig i land i Europa, blant annet i Tyskland, Polen, Latvia, Estland og Italia. Sverige hadde utbrudd i 2023, men er nå erklært fri for smitte.

Oppdatert: 24.07.2025

Skann QR-koden



Godtgjørelse for å melde fra om syke, skadde og døde villsvin

Jegere kan få godtgjørelse for å sende inn prøver av villsvin som er felt i Norge

Grunneiere kan få godtgjørelse for villsvin felt på sin eiendom

Meld fra om afrikansk svinepest

Ring 22 40 00 00 for å varsle oss. Vi tar imot meldinger om døde og syke villsvin hele døgnet.

Mattilsynet utbetaler en godtgjørelse på 4000 kroner til dem som melder fra om syke og selvdøde villsvin.

Afrikansk svinepest

Afrikansk svinepest (ASP) er en svært smittsom og alvorlig virussykdom hos svin. Den er en av de mest tapsbringende virussykdommene som finnes. Afrikansk svinepest er en sykdom på nasjonal liste 1. Hvis du har mistanke om sykdommen på dyr, eller den er påvist, skal du melde fra til Mattilsynet umiddelbart.

[Afrikansk svinepest | Mattilsynet](#)

Nytt fra helseovervåkning av villsvin

Carl Andreas Grøntvedt

Fagansvarlig - Svin
Veterinærinstituttet

VILLSVINPROSJEKTET



Carl Andreas Grøntvedt, veterinær, Dipl.ECPHM, Fagansvarlig svin, Seksjon for dyrehelse, vilt og velferd

Villsvinhelseovervåkningen

Status og nyheter

Villsvinseminar i regi av Villsvinprosjektet

Halden, 19. november 2025



Veterinærinstituttet

Villsvinhelseovervåkning

Kort bakgrunn og historikk

Hvilke undersøkelser inngår?

Hva viser resultatene?

Afrikansk svinepest – et særlig fokus

Oppsummering og ta-med-hjem beskjeder



Bilde: Martin Blom/Runhild Gjelsvik©

Villsvinhelseovervåking

- Helseovervåkingsprogrammet for villsvin felt under jakt i Norge
 - Opprinnelig aktivt i årene 2011-2014 med svært få innsendelser, men re-etablert i 2018
 - Undersøker for mange ulike svinesykdommer (ADv, PRRSv, TGEv/PRCv, PEDv og Slv) og smittestoff som kan smitte til mennesker (trikiner og *Salmonella* spp.)
 - Har stor oppslutning blant jegere
 - På oppdrag fra Mattilsynet og i samarbeid med Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) og Animalia
 - Etablert registrering og rapportering av fallvilt av villsvin og villsvin felt under jakt i Hjorteviltregisteret i samarbeid med Miljødirektoratet



Bilde: Martin Blom©

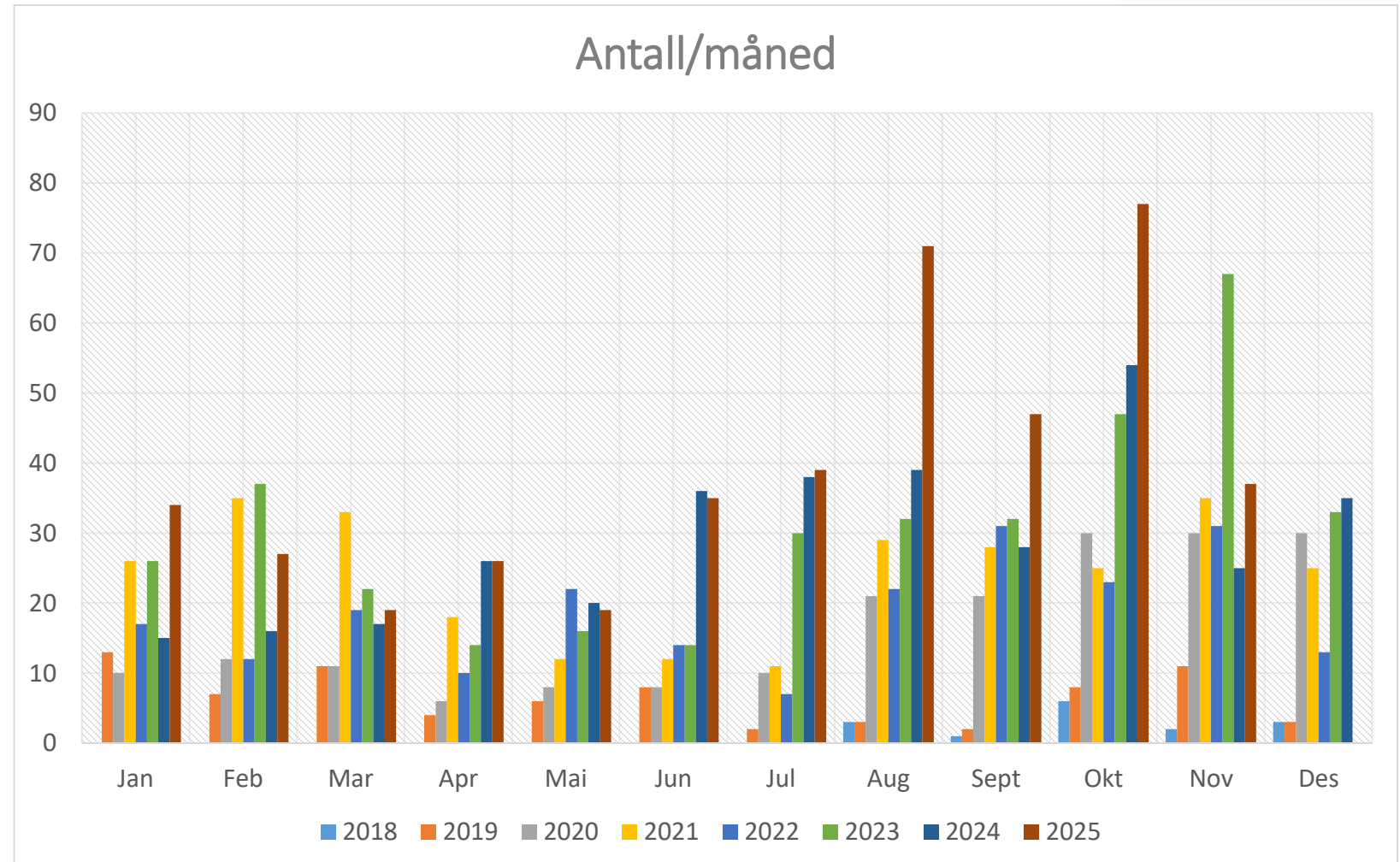
Villsvinhelseovervåkning etter 2018



Antall innsendelser/år

- 2018: 15
- 2019: 79
- 2020: 200
- 2021: 293
- 2022: 221
- 2023: 373
- 2024: 362
- 2025*: 428
- **Sum: 1971**

*Per 18. nov 2025



Villsvinhelseovervåking - resultater

Ikke påvist antistoff mot:

- Aujeszky's disease, SuHV-1 (ADV/PRV)
- Influenta A virus, SIV
- Porcint reproduksjon og respiratorisk syndrom virus, PRRSV
- Porcint epidemisk diare virus, PEDV
- Smittsom gastroenterittvirus og porcint respiratorisk koronavirus, TGEV/PRCV
- Mycoplasma hyopneumoniae*

Ikke påvist:

- Methicillin-resistent *Staphylococcus aureus*
- Trichinella* spp.
- Alaria alata*



Villsvinhelseovervåking - resultater

Påvist antistoff mot:

- +*Actinobacillus pleuropneumoniae* (64% seropositive)
- +*Yersinia* spp. (53% seropositive)
- +Hepatitt E virus (1.1% seropositive)

Påvist:

- +*Salmonella* spp., men ikke *S. Choleraesuis*

Antibiotikaresistens (*E. coli* og *Campylobacter* spp.)

- +Lav forekomst, men påvist multiresistente isolater, og isolater med ESBL fenotype



Bilde: Mari M. Press, Veterinærinstituttet©

Salmonella

-i prøver av tarminnhold og avføring fra villsvin felt 2020-2025

År	Antall prøver	<i>Salmonella</i> spp.	%	<i>S. Typhimurium</i>	%
2020	183	9	4,9	5	2,7
2021	287	13	4,5	1	0,3
2022	208	3	1,5	0	0
2023	362	8	2,2	1	0,2
2024	354	11	3,1	5	1,4
2025*	369	29	7,9	20	5,4
Alle	1763	73	4,1	32	1,8

Dette er prøver av villsvin som er undersøkt for salmonella på Veterinærinstituttet årene 2020-2025. I årene 2020, 2025 og dels 2022 registrerte vi òg økning i antall tilfelle av *Salmonella* Typhimurium hos katt. Det skyldes sannsynlig utbrudd blant småfugl.

Afrikansk svinepest

- Svært alvorlig virussjukdom hos svin (tam- og villsvin) med dødelighet nær 100%
- Hurtig spredning (særlig med menneskelig bistand)
- Svært stabilt virus
- Betydelige konsekvenser (liste 1 sykdom)
- Smittevern avgjørende for å unngå å bringe sykdommen videre



Paulius Busauskas, SFVS, Litauen

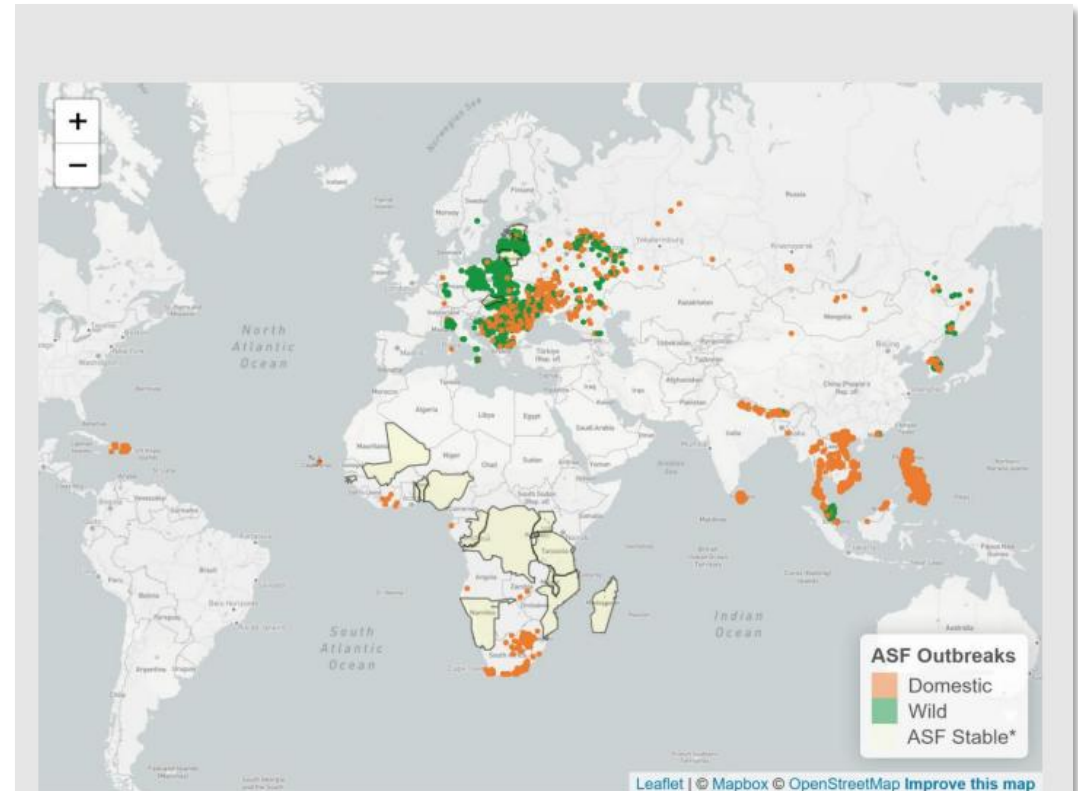


Figure 1. Map of ASF outbreaks which started during 01 Jan 2022 – 30 June 2025 in domestic pigs and wildlife.

*ASF declared sufficiently stable for information to be reported on six-monthly basis without geocoordinates

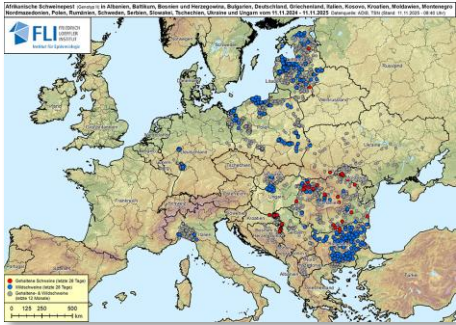
Kart: WOAH

Afrikansk svinepest

Afrikanische Schweinepest (Genotyp II) in Europa 2025

Quelle: ADIS, TSN (Stand: 04.11.2025 - 08:10 Uhr)

(Angabe der Anzahl der gemeldeten Ausbrüche/Fälle vom Stand: 28.10.2025 - 08:20 Uhr in Klammern)



Nye i 2024

Nye i 2023

	Hausschweine	Wildschweine	Gesamt
Albanien	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Bosnien u. Herzegowina	39 (37)	23 (23)	62 (60)
Bulgarien	0 (0)	404 (354)	404 (354)
Deutschland	0 (0)	1.886 (1.873)	1.886 (1.873)
Estland	11 (11)	177 (171)	188 (182)
Griechenland	4 (4)	74 (74)	78 (78)
Italien	1 (1)	561 (557)	562 (558)
Kroatien	53 (53)	198 (183)	251 (236)
Lettland	11 (11)	1.025 (1.001)	1.036 (1012)
Litauen	8 (7)	608 (600)	616 (607)
Moldawien	48 (48)	16 (16)	64 (64)
Montenegro	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Nordmazedonien	0 (0)	7 (7)	7 (7)
Polen	18 (18)	2.929 (2.902)	2.947 (2.920)
Rumänien	417 (409)	168 (160)	585 (569)
Schweden	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Serbien	216 (205)	47 (46)	263 (251)
Slowakei	1 (1)	167 (161)	168 (162)
Tschechien	0 (0)	1 (1)	1 (1)
Ukraine	19 (19)	29 (29)	48 (48)
Ungarn	0 (0)	716 (708)	716 (708)
Gesamt	846 (824)	9.036 (8.866)	9.882 (9.690)

Villsvinhelseovervåking - passiv

- Overvåking for afrikansk (ASP) og klassisk (KSP) svinepest:
 - Afrikansk svinepest (genotype II) er assosiert med akutt, alvorlig sykdom med svært høy dødelighet
 - Laboratorieundersøkelse påkrevd for å stille diagnose
 - Forsterket passiv overvåkning
 - Siden 2020 og til dags dato er **17 villsvinkadaver** (7 trafikkdrepte, 8 selvdøde og 2 felt under jakt) undersøkt med **negativt resultat** for ASPv og KSPv i Norge. Av disse er 6 fra 2024 (3 påtrufne døde og 3 trafikkdrepte) og 2 villsvin fra 2025 (påtruffet døde).
- Det er svært viktig at enhver som påtreffer syke, skadde eller døde villsvin straks melder dette til Mattilsynet



©Ingunn Ruud, Veterinærinstituttet



©Henriette Ulriksen, Mattilsynet

Oppsummering

- Villsvinhelseovervåkingen har gitt oss god oversikt over en meget stor andel av innrapporterte felte villsvin i Norge
 - *Salmonella* spp. påvises regelmessig, mens det foreløpig ikke er påvist andre meldepliktige dyresykdommer eller zoonoser
- Tusen takk for at dere tar ut og sender inn prøver fra villsvin felt under jakt, samt rapporterer felte villsvin (og fallvilt) til Hjorteviltregisteret!!
- Et par forbedringspunkter til slutt:
 - Pass på at dere sender **nok muskelvev** for trikinundersøkelse (i omtrent 10% av innsendelsene er det for lite muskelvev, og dette må da ettersendes)
 - Registrer felte villsvin i Hjorteviltregisteret **før** Veterinærinstituttet mottar prøvene



Faglig ambisiøs,
fremtidsrettet og samspillende
– for én helse



Veterinærinstituttet

Nytt fra Villsvinnprosjektet

Bjørn N. Toverud
Villsvinnprosjektet

VILLSVINPROSJEKTET



NYTT FRA
VILLSVINPROSJEKTET.NO



Mats H. Finne



Erlend T. Kvernenes

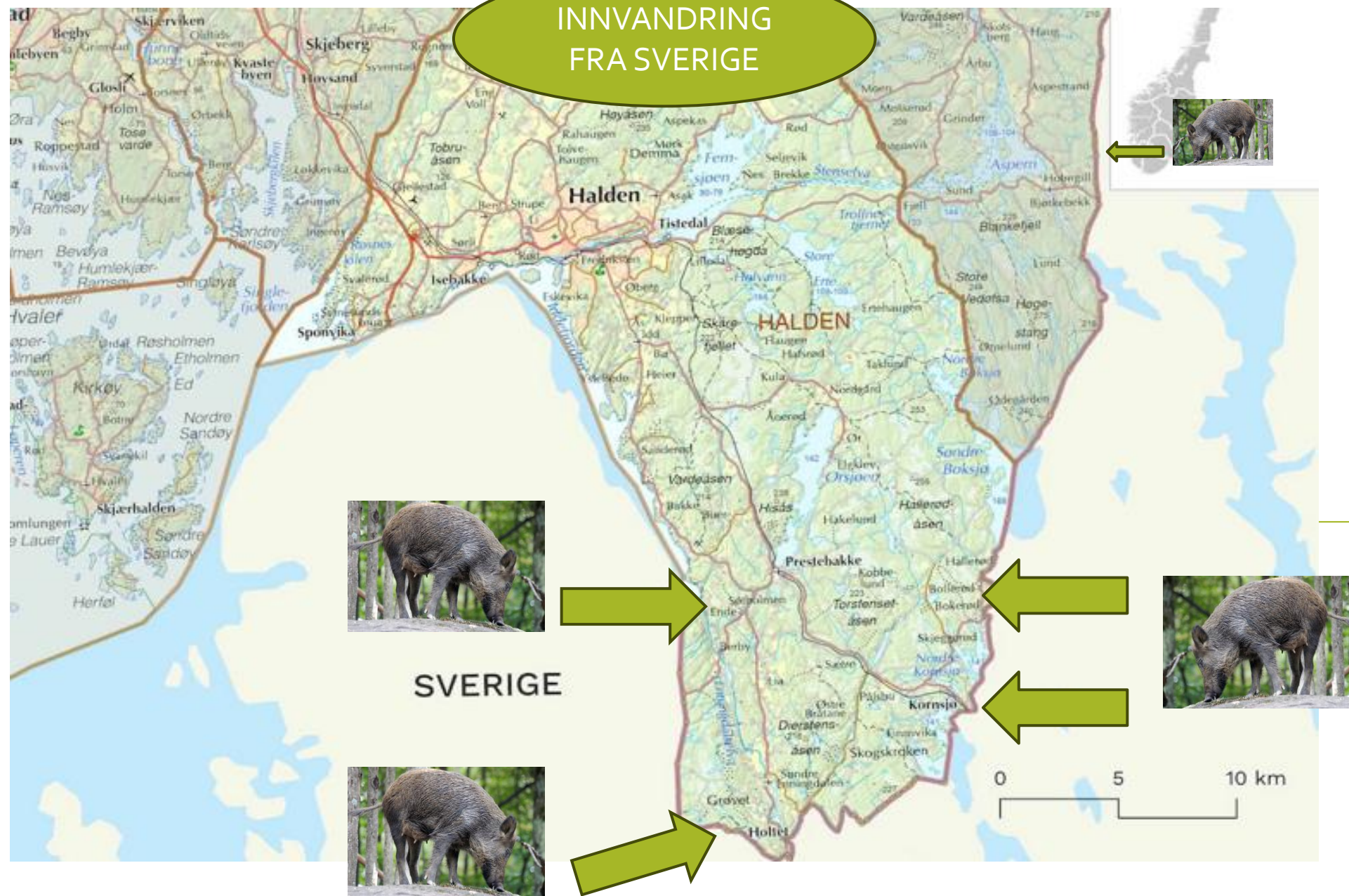


Bjørn N. Toverud

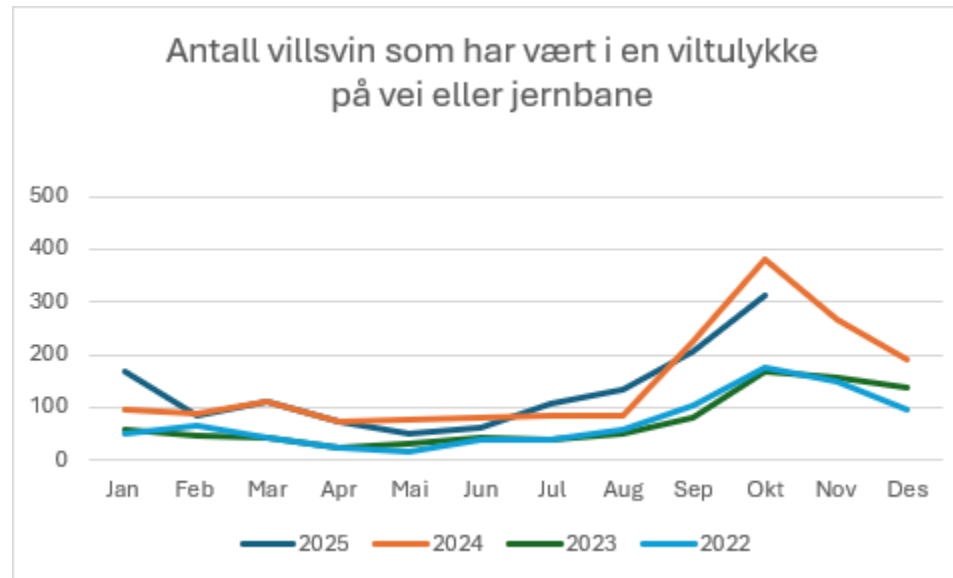


Kolbjørn Vole

INNvandring fra Sverige

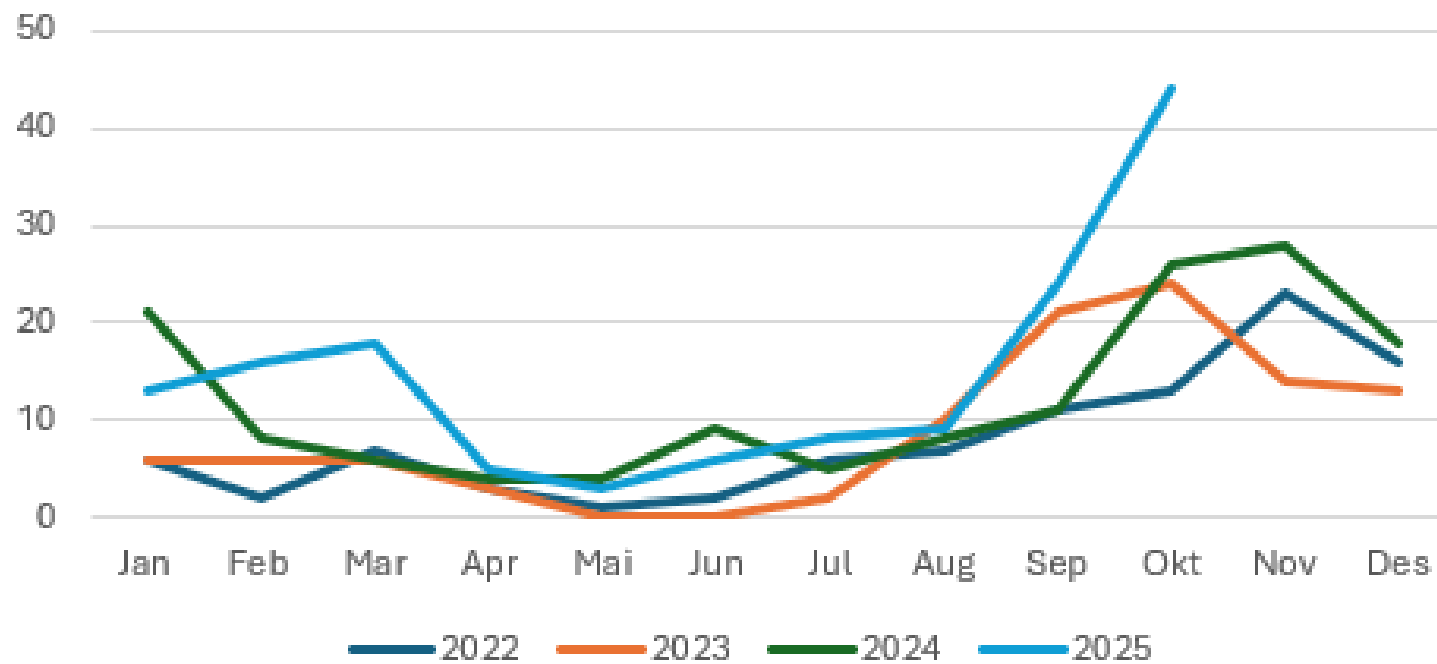


SVERIGE
PÅKJØRSLER
VESTRA GÖTALAND



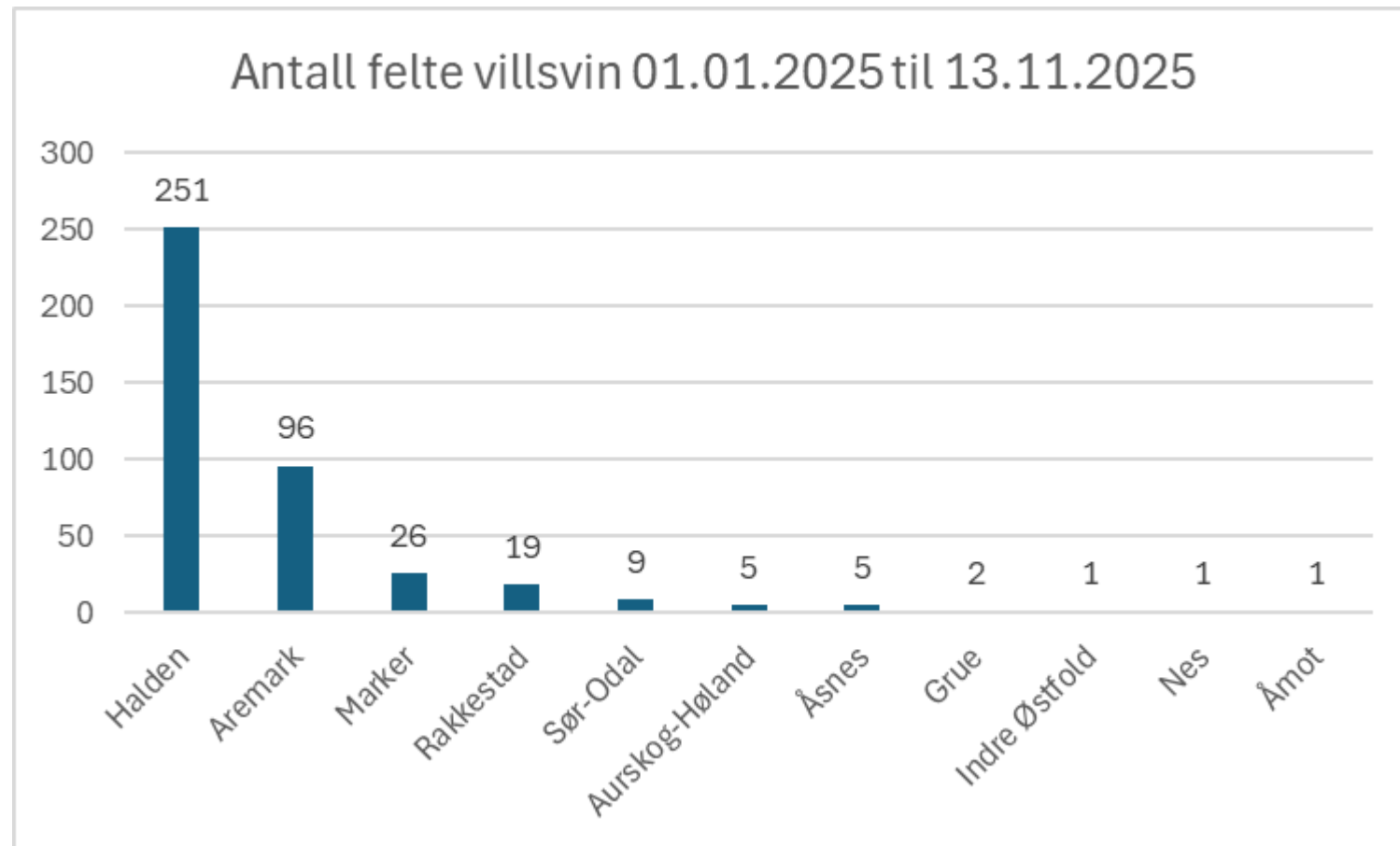
SVERIGE
PÅKJØRSLER
VÄRMLAND

Antall villsvin som har vært i en viltulykke
på vei eller jernbane



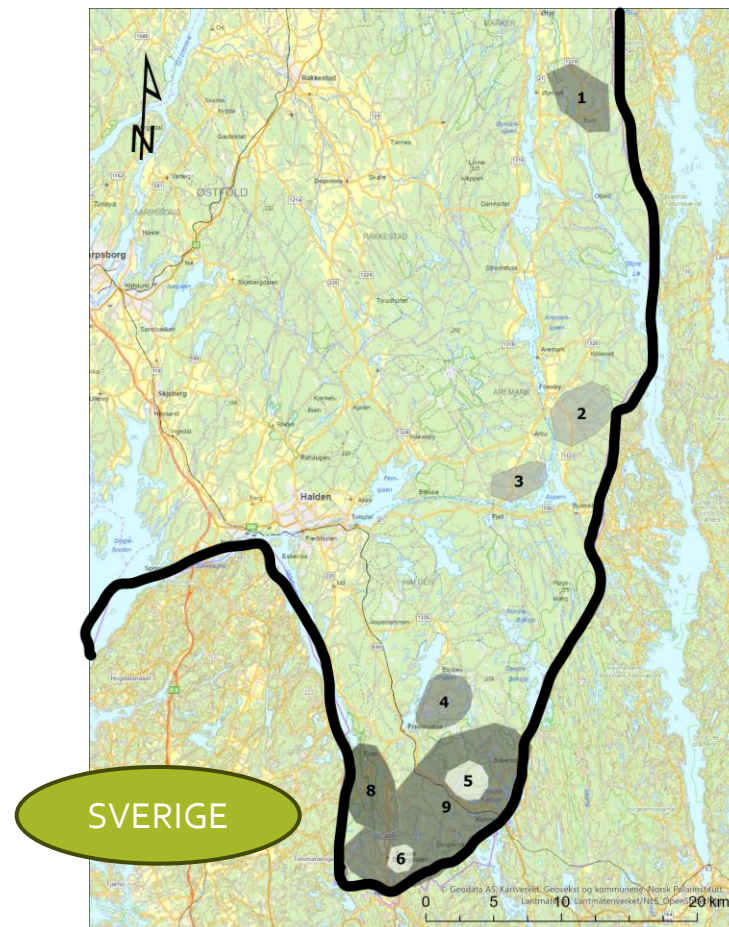
Felt 423 villsvin hittil i
2025.

Felt 296 villsvin
samme periode i 2024



PROSJEKT: VILLSVINJEGER ØSTFOLD

- 9 Jegergrupper i Halden, Aremark, Marker på til sammen 31 jegere.
- Rapportering av all jakt på mobil med google link.
- Teamsmøte pr. måned og faglige samlinger.



Resultater fra Villsvinjeger Østfold

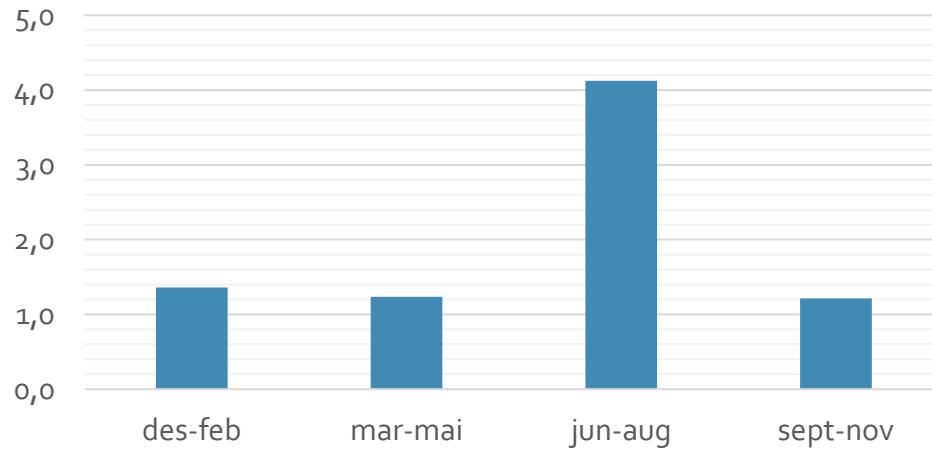
- Alle jakter er blitt rapportert i en perioden des.24 – nov.25
- Totalt innrapportert 229 jakter
- Skutt 67 villsvin – 30 årsgris, 21 råner og 16 sugger
- Jakttid pr. felte villsvin: 17 timer og 38 min.
- Jakttid pr. observerte villsvin: 2 timer og 9 min.
- Forbruk hel mais 193 kg pr. skutte dyr

Jakteffektivitet og varighet

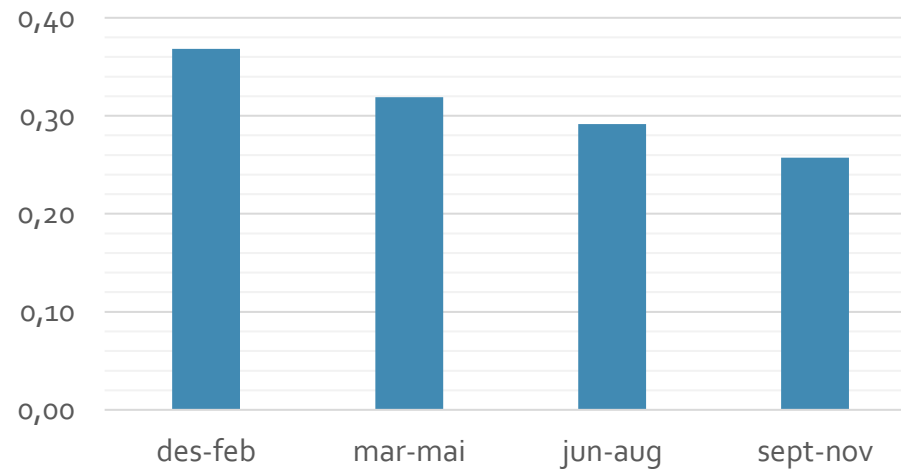
- På smyggjakt ble det felt 0,5 villsvin per jakt (ant. 24)
- På åtejakt ble det felt 0,3 villsvin per jakt (ant. 205)
- Jaktene varer normalt i ca. 5 timer
- Enkeltjakter med felling varer i snitt 3,4 timer, mens jakter uten felling varer i gjennomsnitt 5,6 timer

Jakt gjennom året

Antall sette dyr pr. jakt



Antall felte villsvin pr. jakt



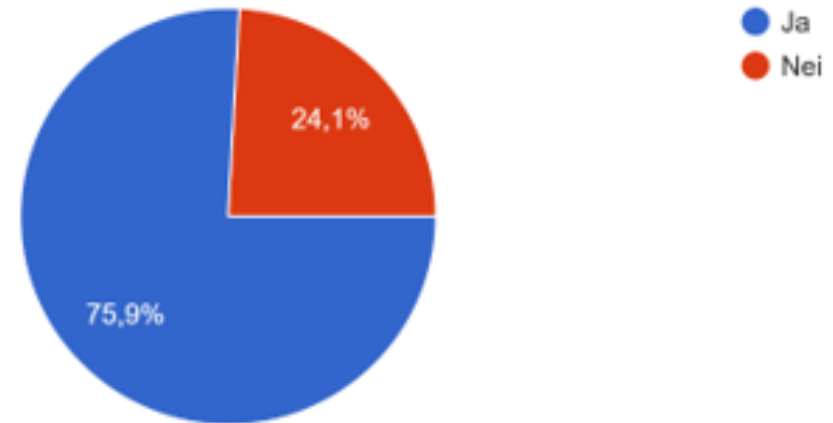
- Om sommeren (juni-august) observeres flest dyr per jakt, men det er lav jakteffektivitet.
- Om vinteren (desember-februar) er det høyest uttak pr. jakt, og høyest jakteffektivitet.

Hindring:
DET HAR VÆRT EN STOR ØKNING I ANTALL
ÅTEPLASSER

Fra spørreundersøkelse
Villsvinjeger Østfold

Har du inntrykk av at antall åteplasser har økt etter økning av godtgjørelsen?

29 svar

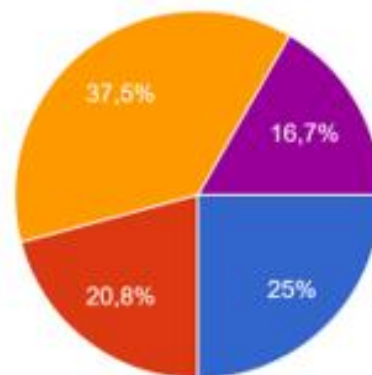


Hindring:
STOR TETTHET AV ÅTEPLASSER KAN GI
SAMME VIRKNING SOM FORING

Fra spørreundersøkelse
Villsvinjeger Østfold

Dersom ja, hva mener du økt antall åteplasser fører til?

24 svar



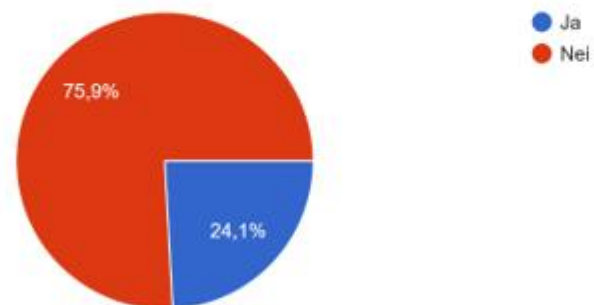
- Økning i antall åteplasser spiller ingen rolle
- Hindrer effektiv jakt
- Fører til at villsvine blir foret ved at de kan spise litt av åtet mange steder.
- Lokker villsvin over fra grensa fra Sverige
- Svarte nei på forrige spørsmål

Hindring:
DET FOREKOMMER FORTSATT DUMPING AV
STØRRE MENGDER FOR.

Fra spørreundersøkelse
Villsvinjeger Østfold

Forekommer det dumping av større mengder for (brød, rotvekster etc) som lager problemer der du jakter?

29 svar



Villsvinnprosjektet



Skogkurs holder kurs i jakt på villsvinn i Nes 4. desember



Sjekk ut vår nyeste video om åtejakt – Etablering av ny åteplass



Bli med i trekningen av en termisk spotter fra Hikmicro!

Pest eller griseflaks?

Sted: Thon Hotell Halden (eller digitalt)
Tid: 19.11.2025, kl. 18.00 - 21.00

Velkommen!

Utbredt av Afrikansk Svinepest i Norge
– Hvem gjør hva?
vi Møt oss!

Nytt om helseovervåking av villsvinn
av Carl-Andreas Grønmo, Veterinærinstituttet

Nyheter i Villsvinnprosjektet
av Bjørn N. Tveit, Villsvinnprosjektet

Beisetrekk og kaffe



Villsvinnprosjektet inviterer til Villsvinnseminar i Halden 19. november

Beinstrekk og kaffe

Scann QR-koden og meld deg på vårt nyhetsbrev!



VILLSVINPROSJEKTET



Glommen
Mjøsen
Skog



UTMARKS
FORVALTNINGEN

Nytt fra villsvinforskningen

Inger Maren Riverud

Forsker - NINA

VILLSVINPROSJEKTET





Nytt fra villsvinforskningen

Utbredelse og områdebruk

Villsvinseminar med Villsvinprosjektet
Halden 19. November 2025

Inger Maren Rivrud, Neri Thorsen & John Odden m.fl.



Villsvin i NINA

Utbredelse og
bestandsestimering

Områdebruk og adferd

Overlevelse og reproduksjon

Slektskap og genetikk

Diett

2101

NINA Rapport

Bestandsobservasjon av villsvin

Status og forslag til overvåkingsmetodikk

John Odden, Neri H. Thorsen, Christer M. Rolandsen, Inger Maren Rivrud, Jonas Kindberg og Jørgen Rosvold



2451

NINA Rapport

Villsvin i Norge

Bestandsobservasjon: Utbredelse, områdebruk og diett

Inger Maren Rivrud, John Odden, Marie Davey, Neri H. Thorsen, Christer M. Rolandsen, Ole-Gunnar Støen, Atle Mysterud, Carl Andreas Grøntvedt, Frode Fossey, Jørn Våge, Malin Rokseth Reiten & Jørgen Rosvold





NINA

Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger

2293

NINA Rapport

Bestandsobservasjon av villsvin

Status 2022

John Odden, Neri H. Thorsen, Sunniva Bahlk, Christer M. Rolandsen, Inger Maren Rivrud og Jørgen Rosvold



2666

NINA Rapport

Bestandsobservasjon av villsvin

Status 2025

Neri H. Thorsen, Sunniva Bahlk, Christer M. Rolandsen, Inger Maren Rivrud og John Odden





NINA

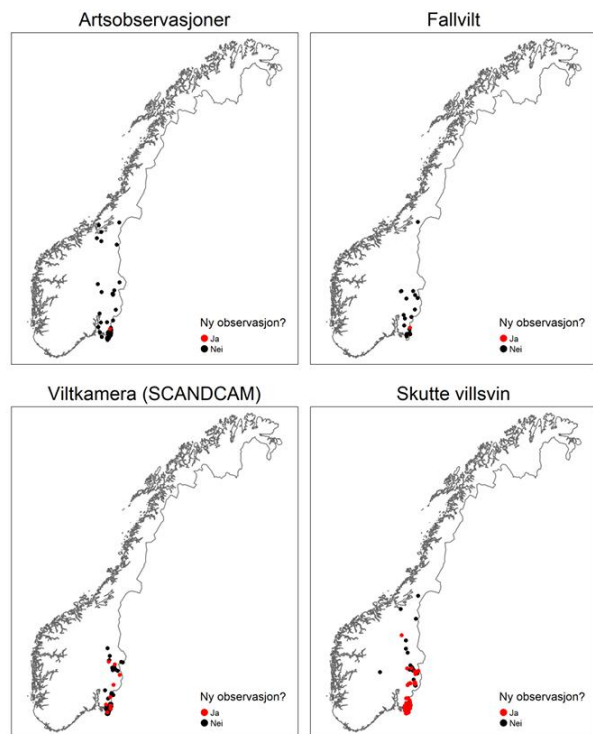
Norsk institutt for naturforskning



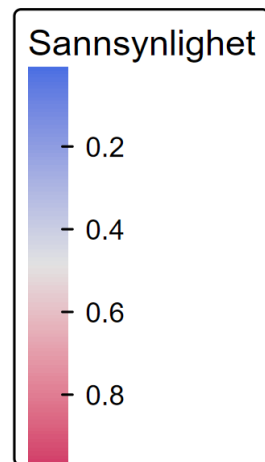
Utbredelse og bestandsestimering

Utbredelse

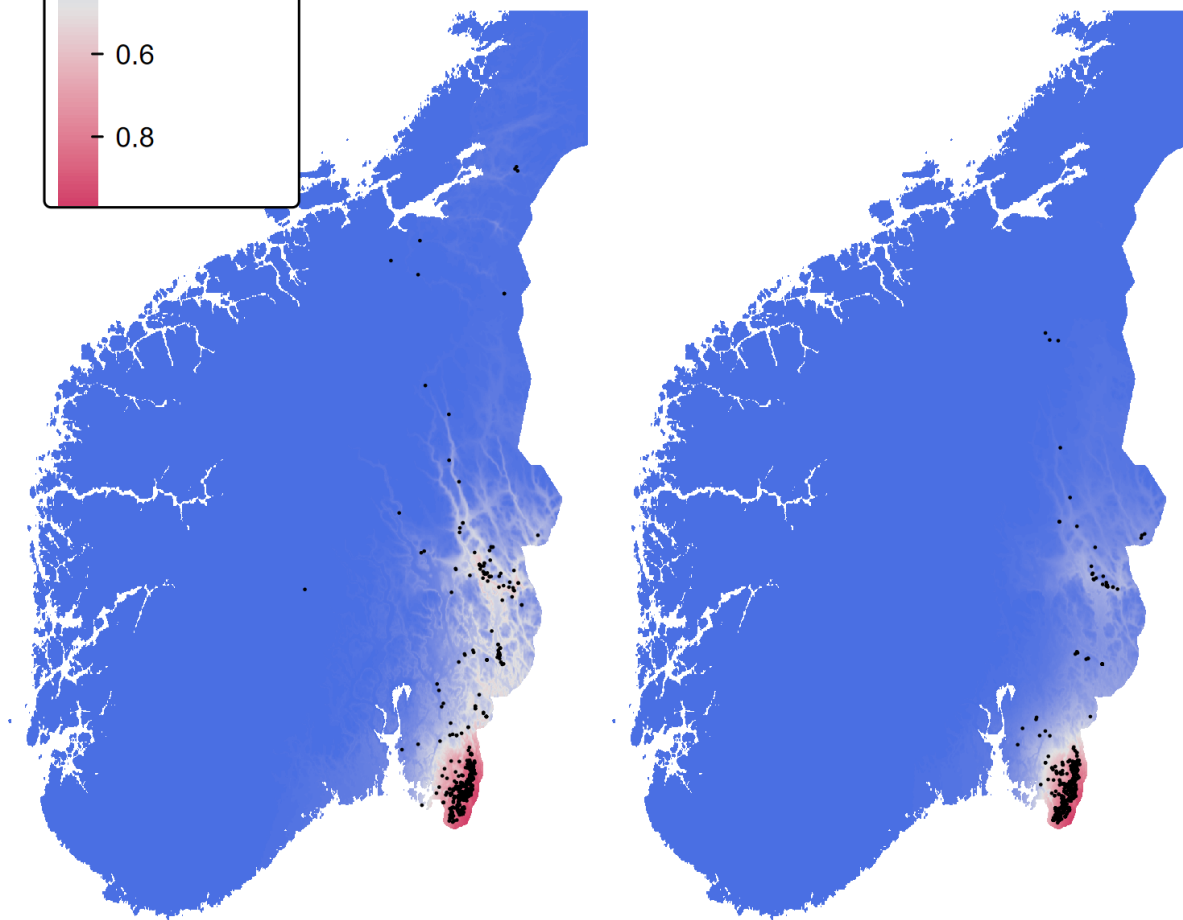
Oversikt over utbredelsen, smitterisiko
tamsvin, og kan måle effekten av tiltak
mellom år



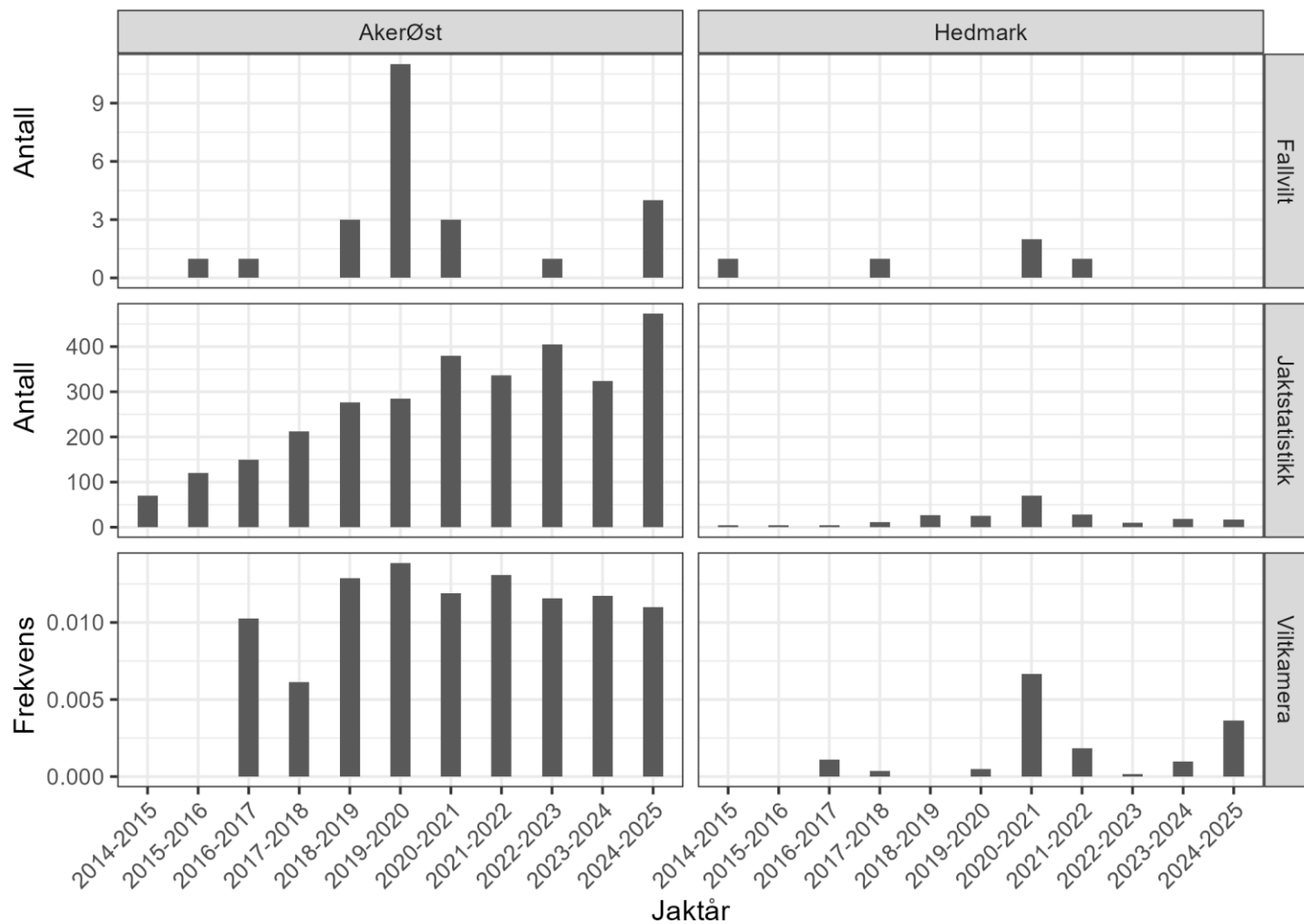
Utbredelseskart 2023



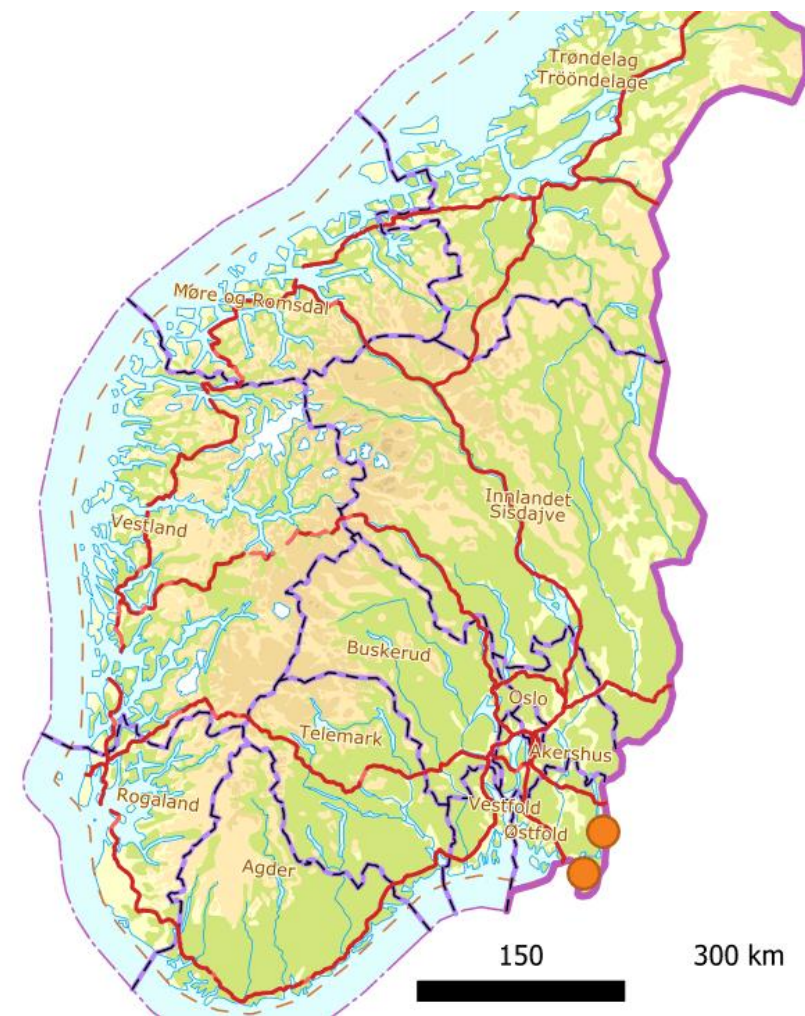
Utbredelseskart 2025



Fellingstall og viltkameraobservasjoner

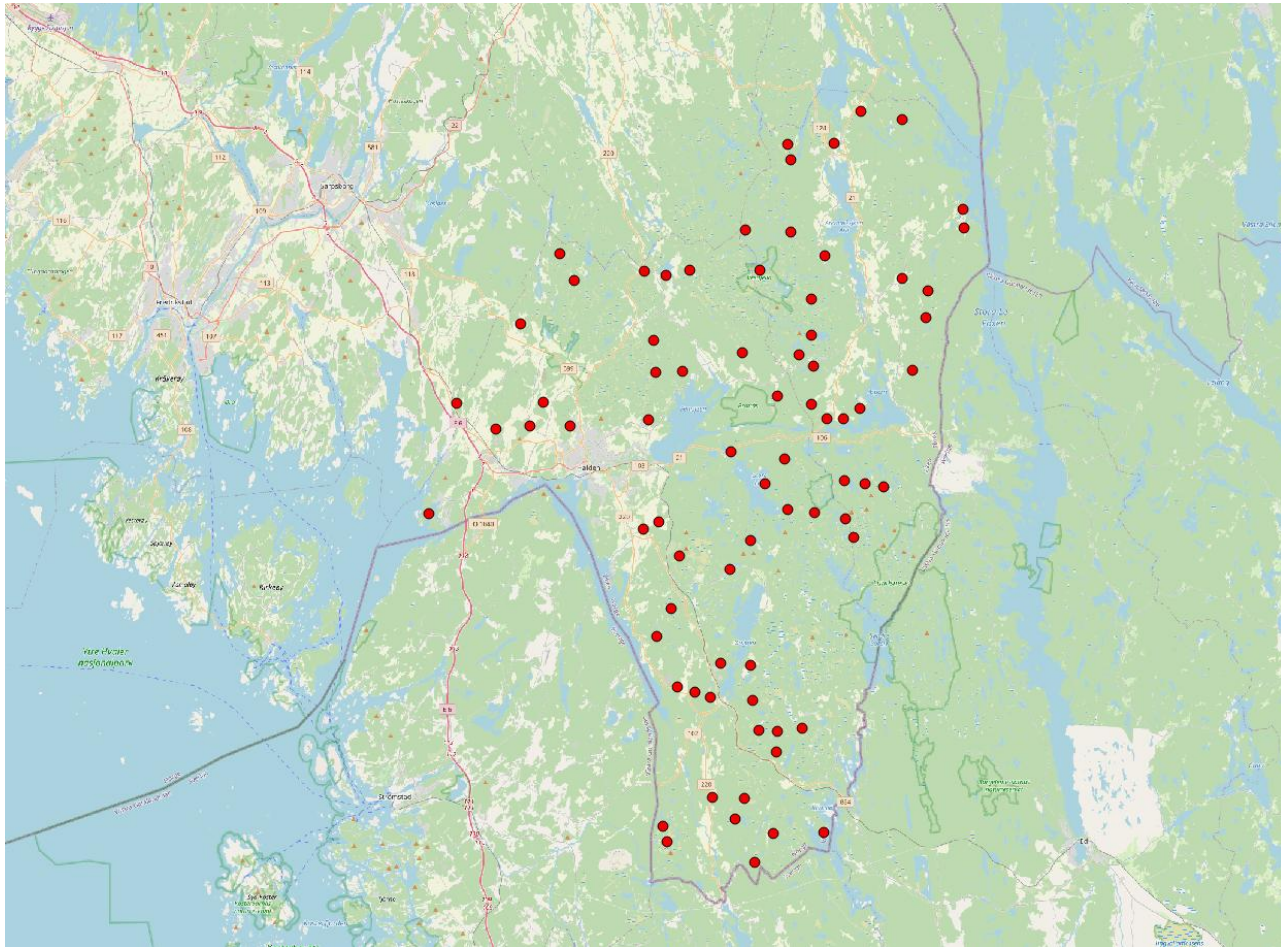


2009

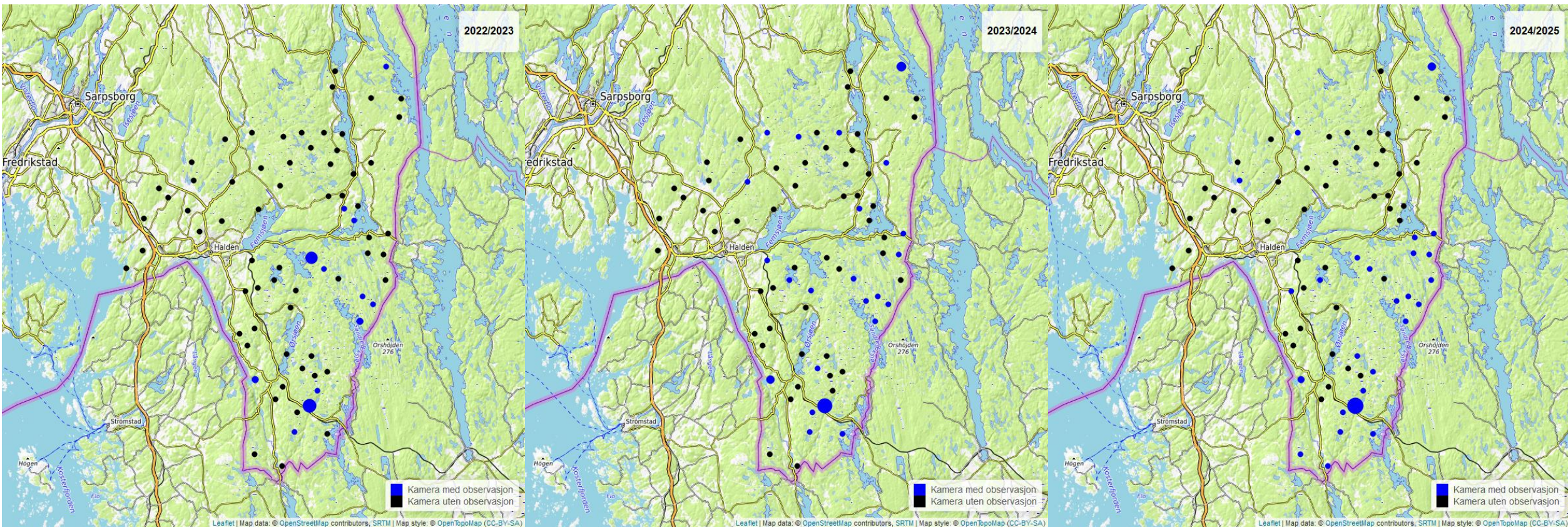


Norsk institutt for naturforskning

Intensiv kameraovervåking i Halden og Aremark



Fordeling av observasjoner

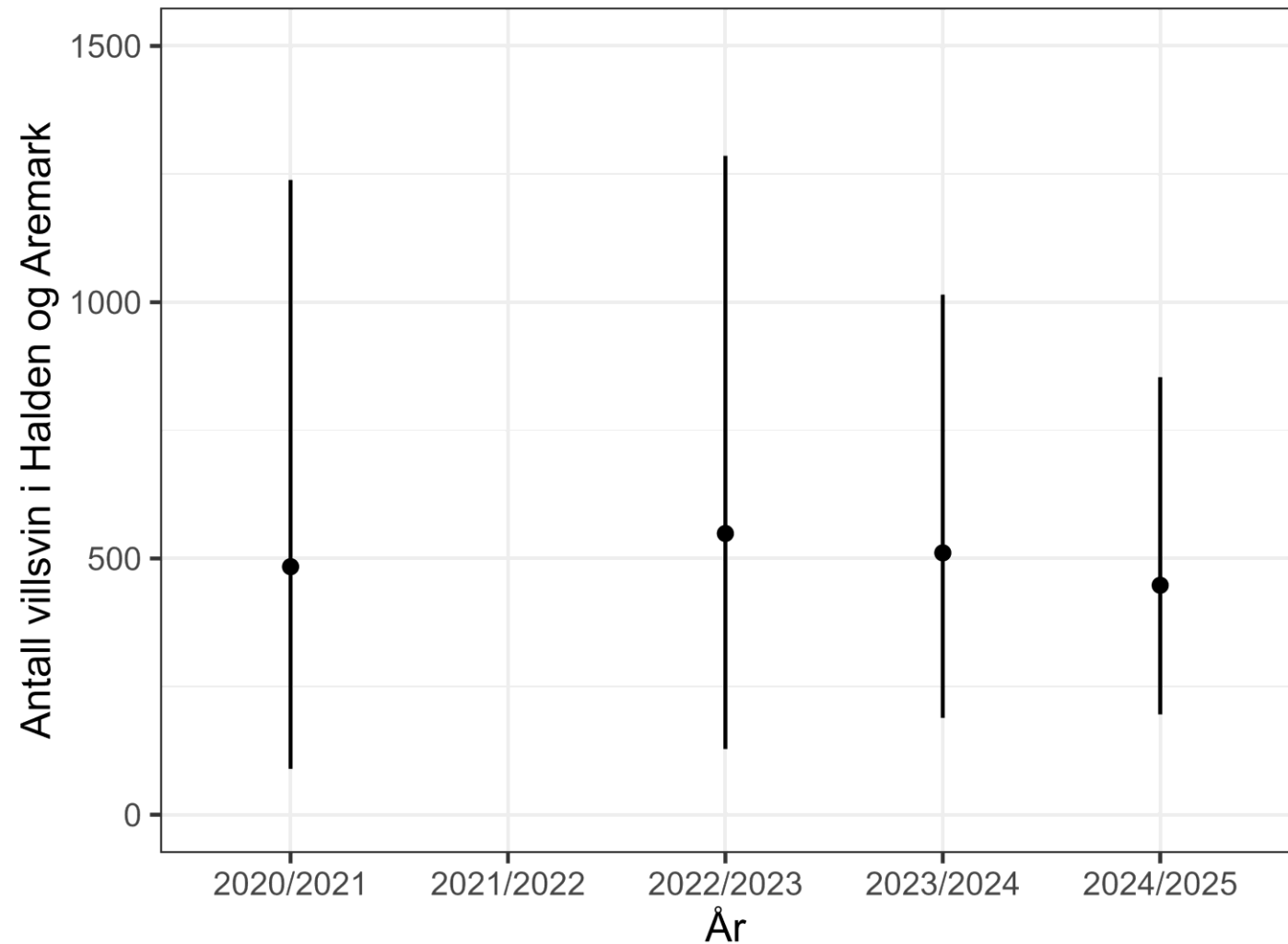
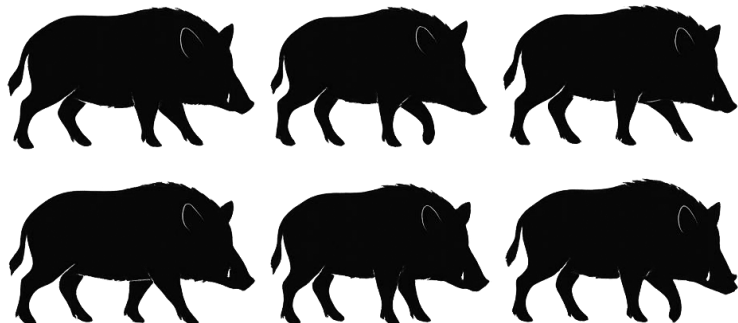


Tetthet i Halden og Aremark

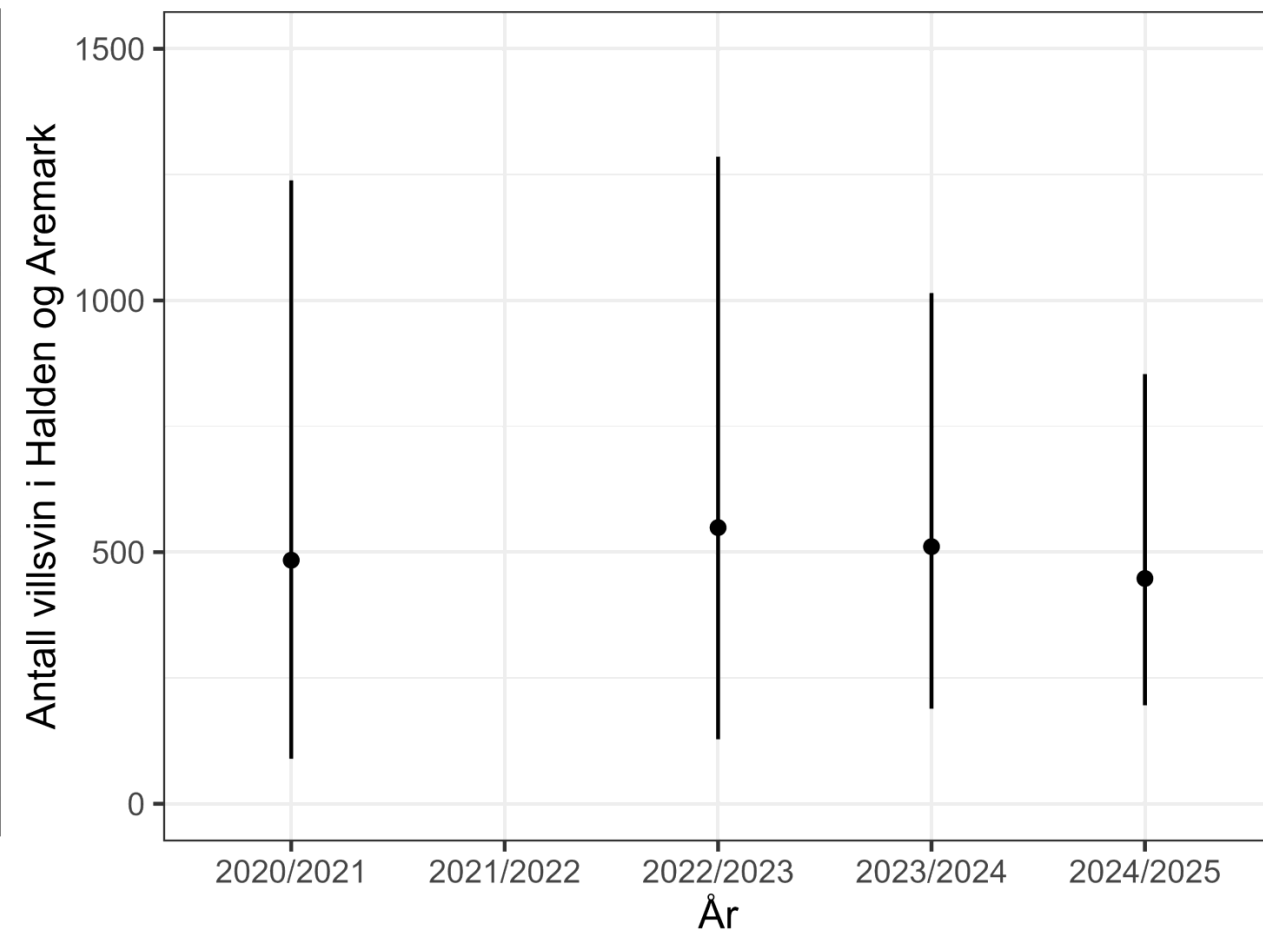
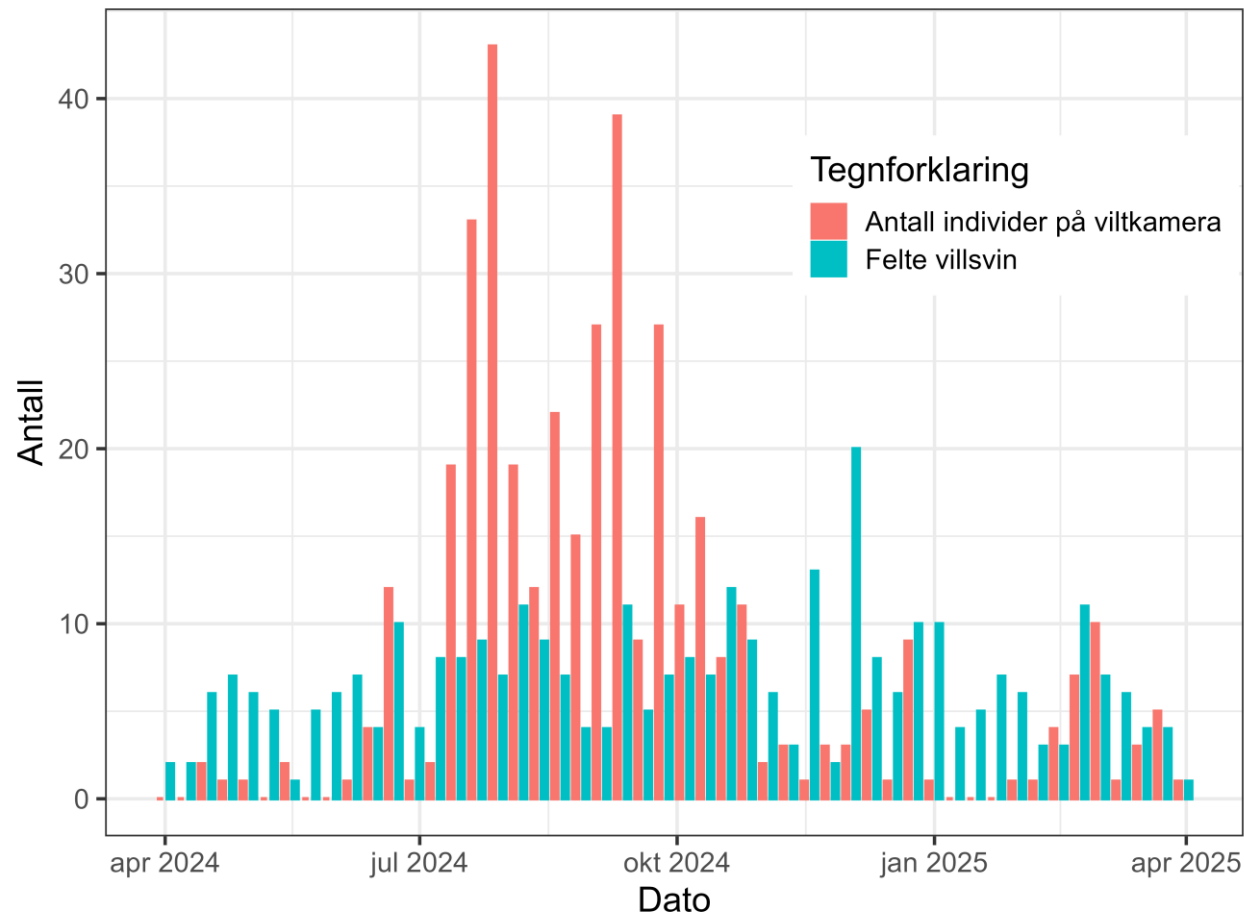
Relativt stabilt, men stor usikkerhet rundt tallet

Rundt 500 individer

Felte dyr kan ikke observeres



Tetthet og felling





Områdebruk og adferd

Status GPS-merking

Totalt 33 stk + 4 uten GPS

2023: 5 stk (2 hunn, 3 hann)

2024: 12 stk (7+5)

2025: 19 stk (12+7)

- 3 av disse er remerkinger (hunner)
- 11 er unger
- I tillegg 4 unger uten GPS



Merkeplasser

11 åteplasser uten båser

- 7 i Østfold
- 3 i Innlandet
- 1 i Akershus

7 båser

- 6 i Østfold
- 1 i Innlandet

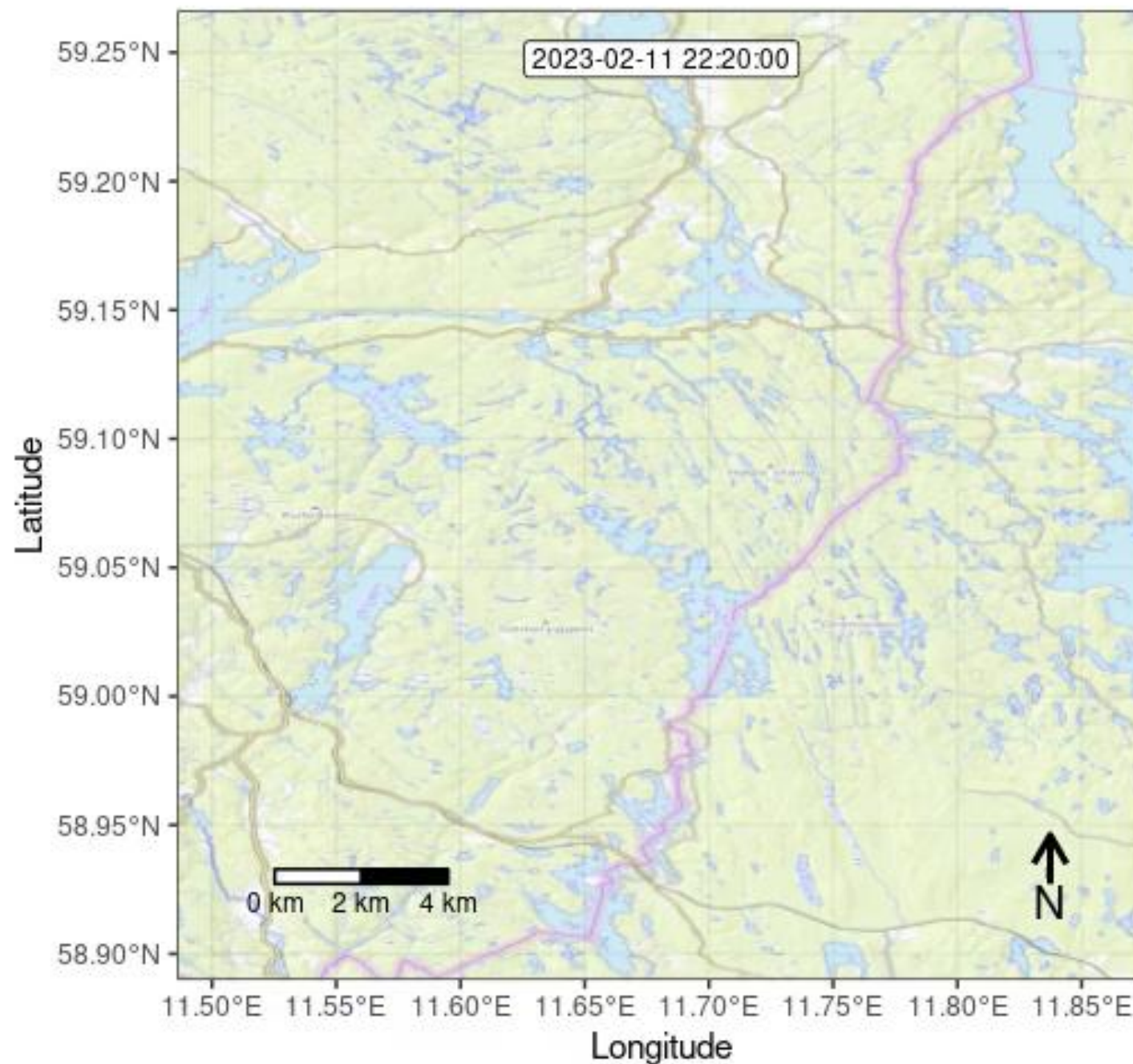


Ny felle i Innlandet



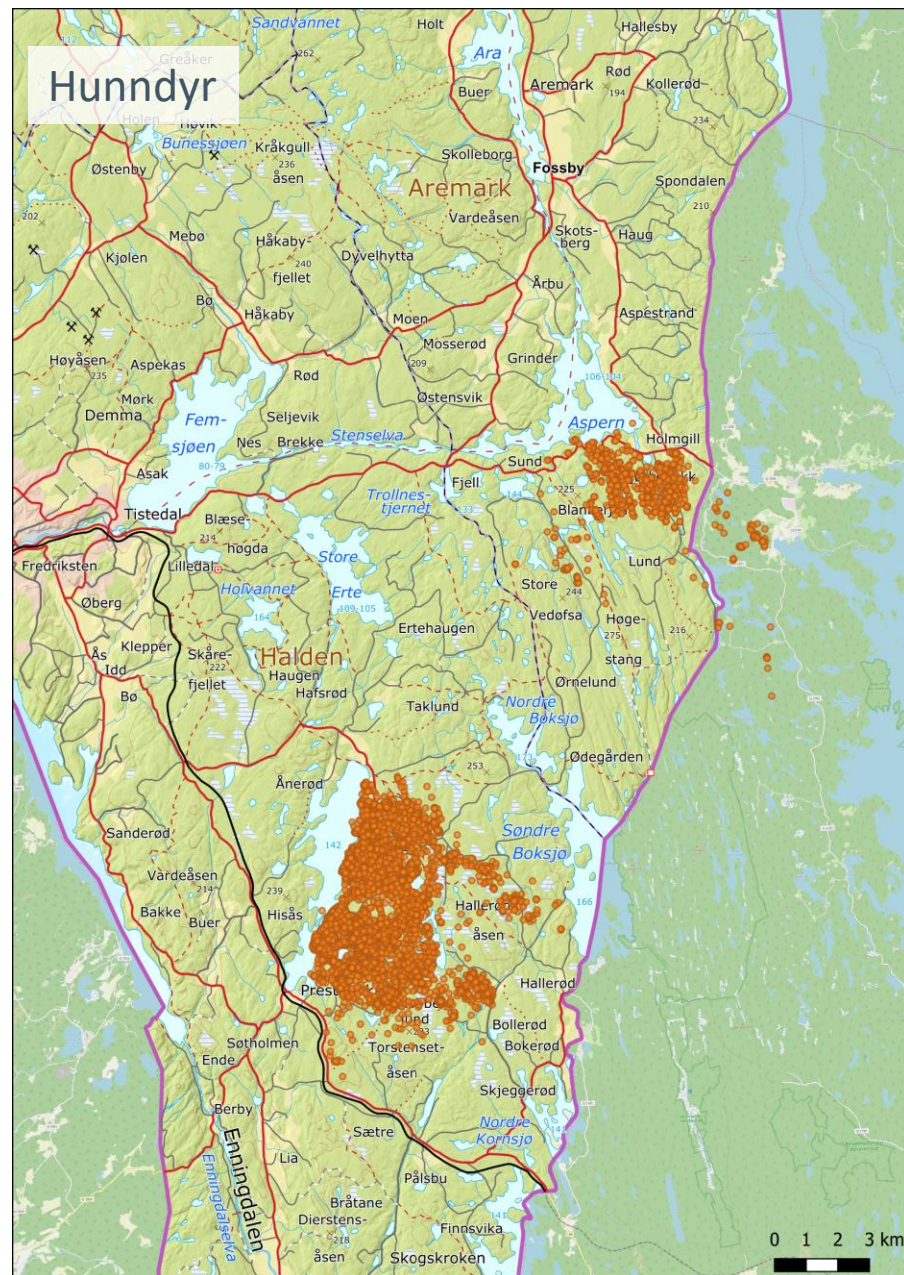




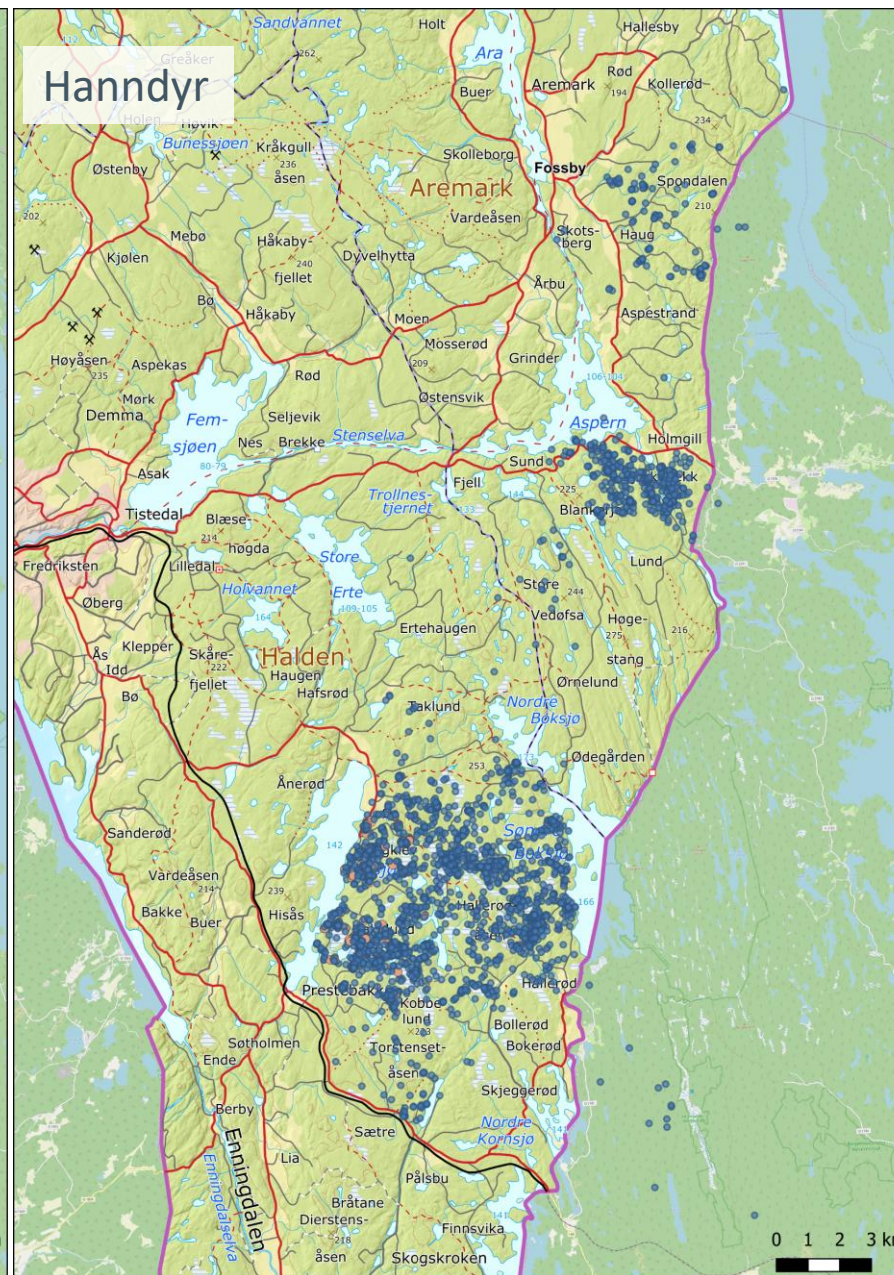


VS.001	VS.113
VS.003	VS.114
VS.002	VS.115
VS.004	VS.116
VS.005	VS.006
VS.102	VS.007
VS.101	VS.008
VS.103	VS.009
VS.104	VS.010
VS.105	VS.011
VS.106	VS.012
VS.107	VS.013
VS.108	VS.014
VS.109	VS.015
VS.110	VS.016
VS.111	VS.117
VS.112	

Hunndyr



Hannedyr



Bevegelser

Hunnene bruker områder
på ~ 26 km²

Hannene bruker områder
på ~ 70 km²

Krysser relativt hyppig
grensen



Reproduksjon og overlevelse

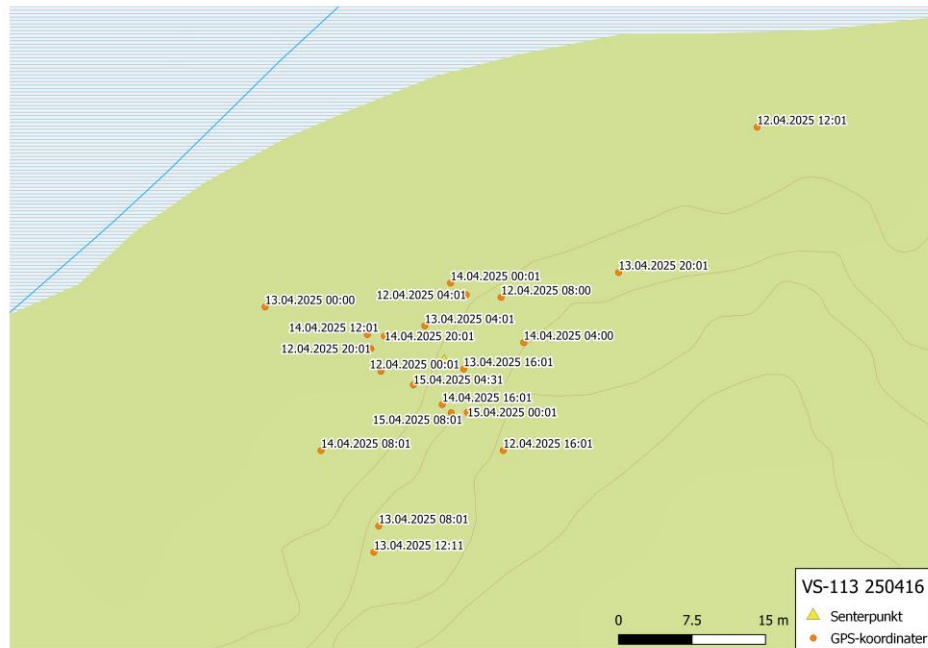
Reproduksjon

Dokumentert reproduksjon

Bevegelsesmønstre

Feltdokumentasjon

Viltkamera





Overlevelse

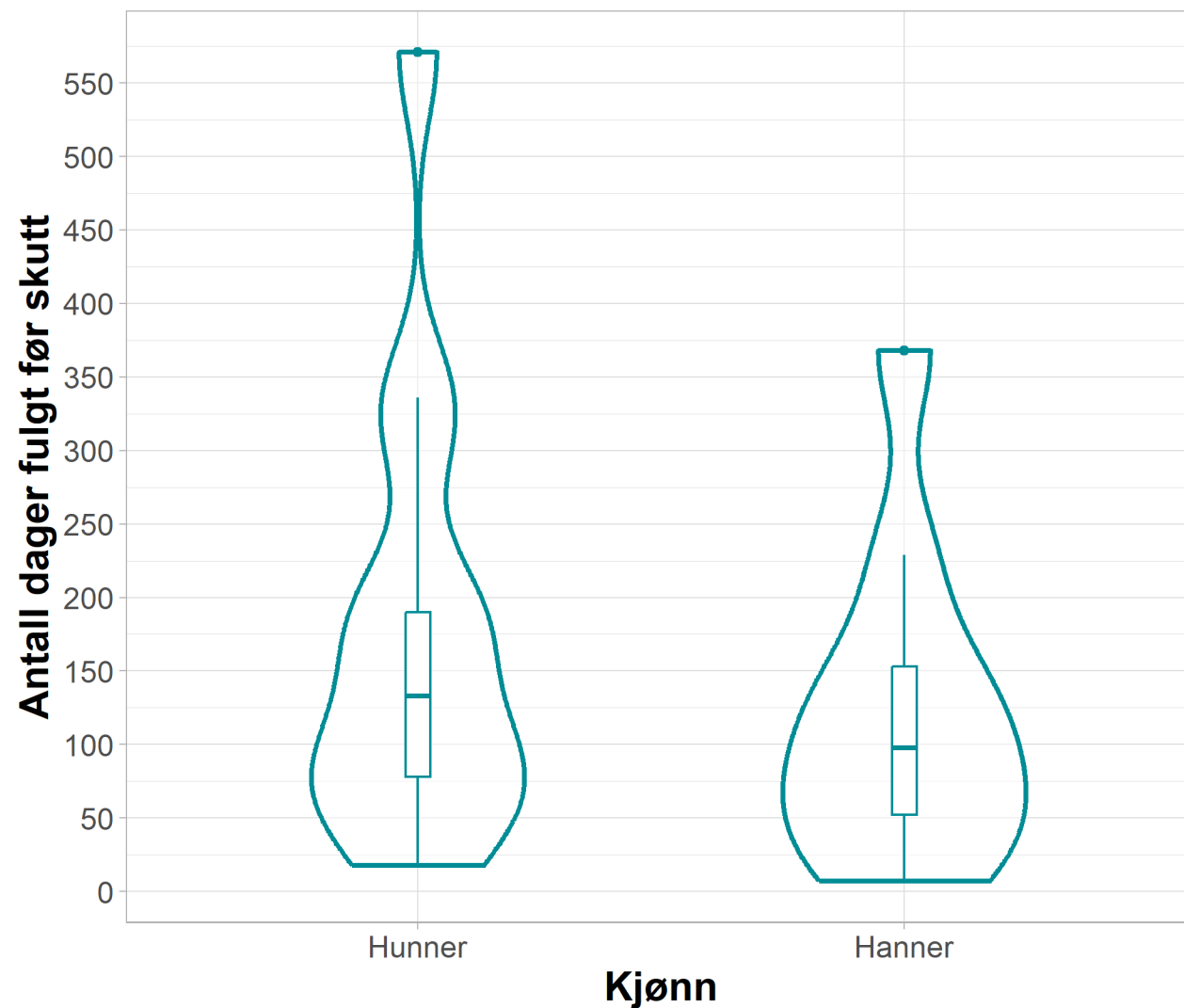
Kort overvåkingstid –
23 av 33 skutt

(samt 1 av 4 uten gps)

13 hunner, 10 hanner

7-570 dager før de blir skutt

Gjennomsnitt **153** dager
(median = 111)



Oppsummering

Utbredelse og tetthet:

Oversikt over utbredelsen i Norge

Måle effekten av tiltak mellom år

Smitterisiko tamsvin – hvor er bestandene tettest

GPS-merking:

Kunnskap om leveområder, habitatvalg, spredning, barrierer og korridorer

Bruk av innmark

Vitale rater: overlevelse og reproduksjon

Afrikansk svinepest; fastsette soner, risiko for spredning, kadaversøk



Stor takk til alle grunneiere,
jegere, medhjelpere
samarbeidspartnere,
veterinærer og
finansieringskilder



Inger Maren Rivrud
Inger.rivrud@nina.no
Tlf 97 66 16 59



Landbruks- og
matdepartementet



ØSTFOLD
FYLKESKOMMUNE



AKERSHUS
FYLKESKOMMUNE



Statsforvalteren



Forskningsrådet



Villsvinprosjektet.no



Diskusjon om veien videre

VILLSVINPROSJEKTET



VILLSVINSEMINAR

19.11.25

Thon Hotel Halden

VILLSVINPROSJEKTET



Glommen
Mjøsen
Skog



NORGES
BONDELAG



UTMARKS
FORVALTNINGEN